

ORDIN nr. 214 din 24 septembrie 2010 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 219/2007 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică

Forma sintetică la data 06-oct-2010. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.

În baza prevederilor Referatului de aprobare al Direcției generale politice agricole nr. 74.414 din 23 septembrie 2010, în conformitate cu prevederile art. 28 pct. 1 lit. (a) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2.092/91,

în baza Hotărârii Guvernului nr. 759/2010 privind acordarea de ajutoare specifice pentru îmbunătățirea calității produselor agricole în sectorul de agricultură ecologică,

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 725/2010 privind reorganizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și a unor structuri aflate în subordinea acestuia,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. I

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 219/2007 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 5 aprilie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Pentru anul 2010, operatorii - persoane fizice, a căror activitate este înregistrată la direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București și care își schimbă forma de organizare potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare, în scopul accesării ajutorului specific acordat potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 759/2010 privind acordarea de ajutoare specifice pentru îmbunătățirea calității produselor agricole în sectorul de agricultură ecologică, pot să solicite reînregistrarea activității, prin depunerea unei noi fișe de înregistrare, însoțită de certificatul de înregistrare la oficiul registrului comerțului/ certificatul de înregistrare fiscală, după caz, în copie, până la data de 25 octombrie 2010."

2. Anexele nr. 1-8 se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1-8.

Art. II

Anexele nr. 1-8 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. III

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

..****..

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Valeriu Tabără

ANEXA Nr. 1:

(- Anexa nr. 1 la Ordinul nr. 219/2007)

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ

FIȘĂ DE ÎNREGISTRARE A PRODUCĂTORILOR ÎN AGRICULTURA ECOLOGICĂ

Anul

Aprobat

Director,

.....

(numele și prenumele/semnătura)

Avizat

Responsabil agricultură ecologică,

.....

(numele și prenumele/semnătura)

Nr. din

1. Producător

Persoana juridică/Persoana fizică autorizată/întreprinderea individuală/întreprinderea familială,cu sediul în localitatea, Județul, înscrisă la registrul comerțului sub nr., CUI, reprezentată de, CNP, telefon, fax, e-mail, sau

Persoana fizică, domiciliată în localitatea, Județul, str. nr., BI/CI seria nr., CNP, telefon, fax, e-mail

Locația fermei/unității administrate

2. Angajament

Solicite înregistrarea și mă angajez să respect dispozițiile naționale și comunitare privind metoda de producție ecologică, procesarea, comercializarea, depozitarea și etichetarea produselor ecologice. Aceste dispoziții sunt:

- Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2.092/91;

- Regulamentul (CEE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice, aprobată prin Legea nr. 38/2001, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 65/2010 pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control;

- Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 317/190/2006 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 417/110/2002 pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice.

3. Alegerea organismului de inspecție și certificare aprobat

Numele organismului de inspecție și certificare:

Codul organismului:

4. Producția vegetală (Se va completa cu datele din formularul cuprins în anexa nr. 2 la ordin "Registrul parcelar")

Suprafața agricolă totală exploatată, din care:

- suprafața totală în agricultura convențională:

- suprafața totală în agricultura ecologică, din care:

-- suprafața certificată

-- suprafața în conversie, din care:

--- conversie anul 1

--- conversie anul 2

--- conversie anul 3

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Data

Semnătura

5. Producția animalieră

Numele producătorului

Specia/Categoria	Rasa	Efective (capete)	Modul de producție		
			Ecologic	În conversie	Convențional
Bovine					
Vaci de lapte					
Juninci rasă de lapte					
Vaci gestante					
Juninci gestante					
Masculi peste 2 ani					
Tineret mascul între un an și 2 ani					
Tineret mascul între 6 luni și un an					
Tineret bovin sub 6 luni					
Bubaline					
Bivolite de lapte					
Alte categorii					
Ovine					
Oi mame					
Mioare					
Berbeci					
Alte categorii					
Caprine					
Capre de lapte					
Tapi de reproducție					
Alte categorii					
Porcine					
Scroafe de reproducție					
Vieri de reproducție					
Purceli sugari					
Alte categorii					
Păsări					
Găini ouătoare					
Pui de carne (broiler)					
Palmpede (rațe și găște)					
Curci					
Bibilici					
Alte categorii					
Ecvine					
Cabaline adulte (masculi și femele)					
Apicultură					
Număr de familii de albine					
Acvacultură					
Helicicultură					
Alte categorii					

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Data

.....

Semnătura

.....

ANEXA Nr. 2:

(- Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 219/2007)

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ

REGISTRUL PARCELAR

Anul

Informații aferente hărților				Suprafața cadastrală a parcelei (ha/m ²)	Suprafața agricolă a parcelei (ha/m ²)	Suprafața în agricultura convențională (ha/m ²)	Cultura	Suprafața în agricultura ecologică				
Localitate / Comună / Oraș	Cod Srsup	Nr. bloc fizic	Nr. parcele agricole					Suprafața totală (ha/m ²)	Conversie anul I (ha/m ²)	Conversie anul II (ha/m ²)	Conversie anul III (ha/m ²)	Certificată ecologic (ha/m ²)

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Data

.....

Semnătura

.....

*) În cazul în care nu se exploatează în totalitate parcela cadastrală, indicați suprafața exploatată.

ANEXA Nr. 3:

(- Anexa nr. 3 la Ordinul nr. 219/2007)

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ

FIȘĂ DE ÎNREGISTRARE a procesatorilor în agricultura ecologică

Anul
(operații de condiționare și/sau procesare a produselor agricole)
Aprobat
Director,
.....

(numele și prenumele/semnătura)
Avizat
Responsabil agricultură ecologică,
.....

(numele și prenumele/semnătura)
Nr. din

1. Procesator

Persoana juridică/Persoana fizică autorizată/întreprinderea individuală/întreprinderea familială cu sediul în localitatea
Județul....., înscrisă la registrul comerțului sub nr., CUI,reprezentată de, CNP, telefon, fax, e-mail, sau
Persoana fizică domiciliată în localitatea Județul, str. nr.,BI/CI seria nr., CNP, telefon, fax, e-mail

2. Angajament

Solicit înregistrarea și mă angajez să respect dispozițiile naționale și comunitare privind metoda de producție ecologică, procesarea, comercializarea, depozitarea și etichetarea produselor ecologice. Aceste dispoziții sunt:
- Regulamentul (CE) nr. **834/2007** al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. **2.092/91**;
- Regulamentul (CEE) nr. **889/2008** al Comisiei din 5 septembrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. **834/2007** al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **34/2000** privind produsele agroalimentare ecologice, aprobată prin Legea nr. **38/2001**, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. **65/2010** pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control;
- Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **317/190/2006** privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **417/110/2002** pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice.

3. Alegerea organismului de inspecție și certificare aprobat

Numele organismului de inspecție și certificare ales:

Codul organismului:

4. Specificarea locurilor de procesare și/sau de condiționare și/sau de depozitare și natura operațiilor și a produselor, prin precizarea locului de procesare.

Numele procesatorului:

Produs finit*)	Loc de procesare	Cantitate estimată în anul (kg sau litri)	Natura operațiilor**)

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Data

.....

Semnătura

.....

*) Produsul care iese din unitatea de procesare (de exemplu: pâine, brânză de oaie, făină de grâu).

**) Operații privind:

- condiționarea fără procesare (se va nota cu CFP);
- procesare cu condiționare (se va nota cu PCC);
- procesare fără condiționare (se va nota cu PFC).

ANEXA Nr. 4:

(- Anexa nr. 4 la Ordinul nr. **219/2007**)
MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ
FIȘĂ DE ÎNREGISTRARE a importatorilor de produse ecologice (importate din țări în UE)
Anul

Aprobat

Director,
.....

(numele și prenumele/semnătura)
Avizat
Responsabil agricultură ecologică,
.....

(numele și prenumele/semnătura)
Nr. din

1. Importator

Persoana juridică/Persoana fizică autorizată/întreprinderea individuală/întreprinderea familială,cu sediul în localitatea, județul, înscrisă la registrul comerțului sub nr., CUI,reprezentată de, cod numeric personal (CNP)

2. Angajament

Solicit înregistrarea și mă angajez să respect dispozițiile naționale și comunitare privind metoda de producție ecologică, procesarea, comercializarea, depozitarea și etichetarea produselor ecologice. Aceste dispoziții sunt:
- Regulamentul (CE) nr. **834/2007** al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. **2.092/91**;
- Regulamentul (CEE) nr. **889/2008** al Comisiei din 5 septembrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. **834/2007** al

Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **34/2000** privind produsele agroalimentare ecologice, aprobată prin Legea nr. **38/2001**, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. **65/2010** pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control;
- Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **317/190/2006** privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **417/110/2002** pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. **51/56/2010** pentru aprobarea regulilor naționale privind autorizarea importurilor de produse agroalimentare ecologice din țări terțe.

3. Alegerea organismului de inspecție și certificare aprobat

Numele organismului de inspecție și certificare ales:

Codul organismului:

4. Localizarea țării de origine a produselor importate și natura produselor, cu precizarea locurilor de depozitare.

Numele importatorului:

Produsul	Codul produsului ¹	Țara de origine		Locurile de depozitare (țara și orașul)	Volumul importat în: (kg/litri/buc.)	
		Uniunea Europeană	Țări terțe		Anul anterior ²	Anul în curs ³

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Data

.....

Semnătura

.....

¹ Codul corespunzător produsului importat din lista cuprinsă în anexa nr. 5.

² Producția importată în anul anterior.

³ Producția importată în anul în curs (estimare).

ANEXA Nr. 5:

(- Anexa nr. 5 la Ordinul nr. **219/2007**)

LISTA PRODUSELOR ȘI CODUL DE IDENTIFICARE

Produse	Tipul de producție	Codul produsului
Produse neprocesate provenite din producția vegetală	Cereale și plante industriale (de exemplu: oleaginoase, leguminoase proteice, plante furajere etc.)	01
	Legume	02
	Fructe și plante destinate preparării băuturilor	03
	Plante aromatice, medicinale și derivate	04
	Citrice	05
	Ciuperci	06
Produse neprocesate provenite din producția animalieră	Miere	07
	Ouă	08
	Carne de măcelărie	09
	Păsări de curte	10
	Alte produse neprocesate provenite din creșterea animalelor	11
Produse procesate pe bază de carne (mezeluri, conserve)		12
Produse din lapte		13
Produse pe bază de legume și fructe	Produse pe bază de cartofi	14
	Sucuri de fructe și legume	15
	Fructe uscate	16
	Alte preparate și conserve pe bază de fructe, inclusiv 04 și 05	17
	Preparate și conserve pe bază de legume, inclusiv 04 și 05	18
Produse pe bază de uleiuri	Ulei brut și șroturi	19
	Ulei rafinat și produse asociate	20
Produse din acvacultură		21
Făinuri, cereale procesate și produse care conțin amidon	Produse obținute din semințe (orez, făină, grîs, fulgi de cereale)	22
	Produse care conțin amidon (ulei de porumb și tapioca etc.)	23
Furaje pentru animale		24
Alte produse alimentare	Pâine și produse de patiserie proaspete (inclusiv pâine congelată)	25
	Pesmeți, biscuiți și produse de patiserie conservate	26
	Zaharuri	27
	Ciocolată și dulceață	28
	Paste alimentare	29
	Cafea	30
	Ceai	31
	Cacao	32
	Infuzii de plante	33
	Ierburi aromatice, condimente etc.	34
	Produse pentru copii și dietetice	35
	Băuturi (cu excepția sucului de fructe)	
Uleiuri esențiale		37
Altele		38

ANEXA Nr. 6:

(- Anexa nr. 6 la Ordinul nr. **219/2007**)

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ

FIȘĂ DE ÎNREGISTRARE a exportatorilor de produse ecologice

Anul

Aprobat

Director,

.....
 (numele și prenumele/semnătura)
 Avizat
 Responsabil agricultură ecologică,

(numele și prenumele/semnătura)
 Nr. din

1. Exportator
 Persoana juridică/Persoana fizică autorizată/întreprinderea individuală/întreprinderea familială, cu sediul în localitatea, județul, str. nr., tel., fax, e-mail, înscrisă la registrul comerțului cu nr., CUI, reprezentată de, BI/CI seria..... nr., CNP

2. Angajament
 Solicit înregistrarea și mă angajez să respect dispozițiile naționale și comunitare privind metoda de producție ecologică, procesarea, comercializarea, depozitarea și etichetarea produselor ecologice. Aceste dispoziții sunt:
 - Regulamentul (CE) nr. **834/2007** al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. **2.092/91**;
 - Regulamentul (CEE) nr. **889/2008** al Comisiei din 5 septembrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. **834/2007** al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;
 - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **34/2000** privind produsele agroalimentare ecologice, aprobată prin Legea nr. **38/2001**, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. **65/2010** pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control;
 - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **317/190/2006** privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **417/110/2002** pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice.

3. Alegerea organismului de inspecție și certificare aprobat
 Numele organismului de inspecție și certificare ales:

4. Localizarea unității de origine a produselor exportate și natura produselor, cu precizarea destinației exportului
 Numele exportatorului:

Produsul	Volumul exportat estimat (kg/litri/buc.)	Unitatea de unde se face exportul	Țara de destinație a exportului

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.
 Data

Semnătura

ANEXA Nr. 7:
 (- Anexa nr. 7 la Ordinul nr. **219/2007**)
 MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
 DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ

FIȘĂ DE ÎNREGISTRARE a comercianților de produse ecologice (inclusiv comerțul intracomunitar)
 Anul

Aprobat
 Director,

(numele și prenumele/semnătura)
 Avizat,
 Responsabil agricultură ecologică,

(numele și prenumele/semnătura)
 Nr. din

1. Comerciant
 Persoana juridică/Persoana fizică autorizată/întreprinderea individuală/întreprinderea familială, cu sediul în localitatea, Județul, str. nr., tel., fax, e-mail, înscrisă la registrul comerțului cu nr., CUI, reprezentată de, BI/CI seria..... nr., CNP

2. Angajament
 Solicit înregistrarea și mă angajez să respect dispozițiile naționale și comunitare privind metoda de producție ecologică, procesarea, comercializarea, depozitarea și etichetarea produselor ecologice. Aceste dispoziții sunt:
 - Regulamentul (CE) nr. **834/2007** al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. **2.092/91**;
 - Regulamentul (CEE) nr. **889/2008** al Comisiei din 5 septembrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. **834/2007** al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;
 - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **34/2000** privind produsele agroalimentare ecologice, aprobată prin Legea nr. **38/2001**, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. **65/2010** pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control;
 - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **317/190/2006** privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. **417/110/2002** pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice.

3. Alegerea organismului de inspecție și certificare aprobat
 Numele organismului de inspecție și certificare ales:

Codul organismului:

Numele comerciantului:

Produsul	Volumul estimat comercializat (kg/buc.)	Numele producătorului și țara de proveniență a produsului	Locurile de depozitare	Destinația produselor (consumator / unități de comercializare / unități procesare)

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Data

.....

Semnătura

.....

ANEXA Nr. 8:

(- Anexa nr. 8 la Ordinul nr. **219/2007**)

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ

Aprobat

Director,

.....

(numele și prenumele/semnătura)

Avizat

Responsabil agricultură ecologică,

.....

(numele și prenumele/semnătura)

Nr. din.....

CENTRALIZATORUL OPERATORILOR DIN AGRICULTURA ECOLOGICĂ

Perioada

Numele operatorului	Localitatea	Județul	Adresa Telefon / Fax	Nr. fișei de înregistrare	Numele organismului de inspecție și certificare	Nr. contractului încheiat cu organismul de control	Tipul operatorului	U.M. (ha, kg, buc, l, t, cap, fam.)	Producția vegetală				Producția animalieră			Produse procesate			
									Cultura	C1	C2	C3	Certificat ecologic	Categoricia animale	Modul de producție			Denumirea produsului	Cantitatea estimată
															Total	Ecologic	Conversie		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 673 din data de 4 octombrie 2010

Forma sintetică la data 06-oct-2010. Acest act a fost creat utilizând tehnologia Sintact®-Acte Sintetice. Sintact® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.